

וַיְצוּ מֹשֶׁה אוֹתָם לֵאמֹר, מִקֵּץ שִׁבְעַת שָׁנִים בְּמֵעַד שָׁנַת הַשְּׁמִטָּה בְּחַג הַסֻּכּוֹת. בָּבוֹא כָּל יִשְׂרָאֵל לִרְאוֹת אֶת פְּנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר תִּקְרָא אֶת הַתּוֹרָה הַזֹּאת נֶגֶד כָּל יִשְׂרָאֵל בְּאָזְנֵיהֶם.

הַקְהֵל אֶת הָעַם הָאֲנָשִׁים וְהַנְּשִׁים וְהַטָּף וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ לְמַעַן יִשְׁמְעוּ וּלְמַעַן יִלְמְדוּ וַיִּרְאוּ אֶת ה' אֱלֹהֶיכֶם וְשָׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דְּבַרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת. (דברים לא, י-יב)

- תארו את פרטי המצווה תוך ציון: מתי, היכן, מי ומה?
- מה מטרת המצווה? מדוע לדעתכם היא נקשרה אל שנת השמיטה?
- איזו אווירה נוצרת לדעתכם במעמד מסוג זה?
- האם אתם יכולים לחשוב על 'מעמדי הקהל' אחרים מתקופתנו?

עם שוב עם ישראל לארצו, התקיימו טקסים 'זכר להקהל'. המעמד הגדול האחרון התקיים בשנת תשמ"ח, 1987. השתתפו בו כעשרים אלף איש, ונשיא המדינה דאז, חיים הרצוג, קרא בתורה. ד"ר ש"י כהנא מתאר רעיון של בחירת נושא שנתי לכל שנת שמיטה, נושא שייצג חיבור בקרב העם היהודי בארץ ובתפוצות. מעמדי הקהל שונים נסובו סביב נושא מסוים. בין הנושאים: איחוד העם, השלום ודרכי ההנהגה בישראל.

למעמדים הממלכתיים הללו הייתה התנגדות חרדית גדולה – המעמד הגדול בשנת 1987 זכה לגינויים חריפים מהרב שך שהיה גדול הפוסקים באותה תקופה. קראו את הכתבה בעיתון דבר, אוקטובר 1987:

- מה דעתכם על חידוש המעמדים? מה מעמד מסוג זה יכול ליצור?
- אילו יכולתם לחדש את מצוות הקהל בימינו, מה הייתם קוראים? את מי הייתם מזמינים? היכן היה המעמד?
- במי הייתם בוחרים לקרוא בפניכם את הטקסט?

מידי שנה מתקיים ברמת אפעל פסטיבל הקהל:

בפסטיבל הקהל אפשר לבחור בין מגוון הרצאות בנושאים שונים. מה היתרונות והחסרונות של המגוון והבחירה לעומת שיטת ההקהל המקראית, שבה כולם שמעו יחד את הקריאה?

משמיטה למעשה

לקראת סיום שנת השמיטה, הפיקו מעמד מסכם ברוח ה'הקהל'. חשבו – האם המעמד יהיה בית ספרי, כיתתי, קהילתי? מה יהיה תוכנו? כיצד יתקשר אל שנת השמיטה ואל הלימוד?

האם גם זה מעמד הקהל?

